

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Spes & Desperatio. cap. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

sapiente atque industrio, vt sunt dedere se otio ac ignauia, non occupari rebus vtilibus, fugere laborem, inutilia cogitare, conseruari ludos ac ludicra sine vilo fructu, vanis colloquijs tempus terere, aliorum vtilitati ac beneficio non seruire, proximum in negotijs non iuuare, suscepta negotia negligenter tractare, res spirituales frigidè admodum exercere, consueta ac pia christianæ Religionis officia prætermittere, & alia huiusmodi, ex quibus satis apparet quam sit spiritus hic Accidit fugiendus. Secundò tristitia hæc pugnat cum natura rerum omnium, quæ semper aliquid operantur, & præsertim hominis cuius perfectio in operatione sita est. Tertiò affert secum hæc tristitia & tedium multa mala teste Salomone: Multam malitiam docuit otiositas, qui enim talis est non solum diuinis rebus non occupatur, sed etiam obijcit se periculo multarum têtationum ac peccatorum. Pigredo immittit soporem. Quartò Proponendum est nos in hac vita à Deo positos vt milites, vt agricolas, vt operarios, & nobis concessum vitæ præsentis tempus, vt per actiones, felicitatis æternæ præmium promereamur, alioquin excludendi ab eo tanquam desides. Quintò, Otium & pigritia multas secum afferunt molestias. In desiderij est omnis otiosus, & desideria occidunt pigrum Vult & non vult piger. Sextò exempla Christi & Sanctorum proponenda, qui tam multa ac tanto Spiritus seruore peregerunt. Septimò, Tempus vitæ breuissimum. mortem semper impendere, multum nobis superesse ad satisfaciendum, æternitatem nobis repositam futuri præmij vel pænæ. Dæmones non dormire: tam multos egregiè laborare in rebus terrenis ac momentaneis. Denique exaggerare poterit contra hoc vitium, quam sit omnino absurdum, rectè facere cum molestia, opera enim bonæ delectationem habent, & alacriter fieri debent & eo modo diuturniora sunt. Hactenus de passionibus partis concupiscibilis.

Spes & desperatio. Cap. XXI.

Spes quid sit. **I**N parte animæ quæ Irascibilis dicitur, quinque passiones ponunt Theologi, quarum est primum pars, spes & eius contraria Desperatio. Est autem spes commotio huius appetitus ad prosequendum arduum, sed quod possit, difficultate victa, venire in potestatem: & quamuis, vt passio, est in appetitu sentiente, tamen nos extendemus quæ dicturi sumus, etiam ad
super-

superiorem animæ partem & ad ipsam theologicam spei virtutem. Ad oratorem christianum pertinet in concionibus erigere auditorum animos ad spem veniæ peccatorum, & consequendæ salutis æternæ, & fiduciam in Deo collocandam in suis actionibus, in oratione, in rebus aduersis, præterea etiam eisdem a collocanda in rebus creatis, & se ipsis fiducia reuocare. Ad excitandam spem & fiduciam in Deum generatim Primus locus est, diuinorum librorû autoritas, quibus maximè nobis id ipsum commendatur. Plena sunt scripturæ nouæ, ac veteres maximè psalmi Dauidici, Mihi adherere Deo bonum est, & ponere in Domino Deo spem meam. Spera in Deo & pascaris in diuitijs eius; quoniam in me sperauit liberabo eum, protegam eum. Deus meus in te confido non erubescam. Expectans expectaui Dominum & intendit mihi. Quis sperauit in Domino & confusus est? Ut enim sanctus Paulus maxime versatur in fide prædicanda cum operibus, ita regius psaltes in prædicanda spe ac fiducia. Habe fiduciam in Domino in toto corde tuo, & ne imitaris prudentiæ tuæ, & ipse diriget gressus tuos. Secundo proponenda est dignitas & excellentia huius virtutis, quam maxime Spiritus sanctus celebrat. Est plane fiducia ac spes in Deum (vt Climacus vocat) ante thesaurum, thesaurus indubitatus, est maximè propria Christianorum virtus, quam Philosophi nesciuerunt. Ipsa est quæ fortes facit. Dominus illuminatio mea & salus mea quem timebo? Dominus protector vitæ meæ à quo trepidabo? Fiduciam faciet mirabilis illa, & digna quæ in æuum celebretur Machabæorum Parens quæ vna die septem filios propter spem quam in caelis habebat repositam, diuinæ maiestati, singulis addens animos, inuincibili fortitudine consecrauit. Testantur id ipsum innumerabiles Martyrum exercitus, qui huic spei ac fiduciæ, innixi tormenta, cruces, ac mille mortes cum summa alacritate contempserunt. Affert magnam animi tranquillitatem, cum liberet ab omni molestia inter ipsa pericula, & aduersa, cum per eam omnem sollicitudinem nostram (vt ait D. Petrus) in illum proijciamus, cui scimus curam esse de nobis, & qui omnes capillos capitis nostri numeratos habet, ita vt ne vnus quidem cadat, sine voluntate ipsius. Imò non facit solum tranquillos & hilares; sed etiam vt ipsis gloriemur, rebus aduersis, ita Paul. Non solum autem, sed & gloriemur in tribulationibus, scientes quod tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio verò spem, spes autem non confundit, vt fidenter eam audeat,

Argumenta
in spe, & fidu-
cia in Deo.

Psal. 72.
Psal. 36.
Psal. 90.
Psal. 24.
Psal. 39.

Prou. 3.

Gradu 30.
Psal. 26.

Matt. 7.

1. Pet. 5.

Luc. 21.

Rom. 5.

- idem Apost. vocare anchoram animæ tutam ac firmam.
- Heb. 6.* Tertiò, Proponenda est summa Dei bonitas, benignitas, charitas, inexplicabilis erga homines. Huic enim inniti debet fiducia. Bonitas enim Dei est maxime sui communicatiua, adeo
- Matth. 25.* vt patrem eum vocemus. Nolite, ait Christus, vocare vobis patrem super terram, vnus enim est pater vester qui in cælis est; nec vllus est pater super terram, qui in amore & benignitate Deo possit comparari, adeo vt filium suum nostræ humanitati concesserit, vt Creator ipse, creaturæ fieret frater, quod Christus ipse sic colligit, Si vos cum sitis mali nostis bona data dare filiis vestris, quanto magis pater vester cælestis? Quarto, Dei potentia ponenda ante oculos infinita, cui nihil potest resistere, cui res omnes creaturæ dicto sunt audientes, vt sic fidentes, dicere possumus: Domine in ditione tua cuncta sunt posita,
- Matth. 5.* & non est qui possit tuæ resistere voluntati, Dominus vniuersorum tu es. Et illud Domine si vis potes me mundare. Quintò, Providentia eius describenda, à qua securi pendere debemus qua de re multa Christus ad Apostolos dixit, ne scilicet de Vitæ & corporis cultu solliciti essent, ne ante tyrannos & in periculis vitæ formidarent: & probat multis argumentis hanc suam in suos, particularem providentiam, quam tot exemplis & experimentis confirmatam habemus in sanctis, vt nullus relinquantur dubitandi locus. est enim illud manifestum nunquam vidi iustum derelictum, probat quidem Deus suos seruos, aliquando etiam exercet in periculis, nunquam derelinquit. Sextò, Promissiones diuinæ sunt considerandæ. Deus enim sapientissime promisit opem suam, misericordiam, salutem æternam his qui sibi fidunt & seruiunt: nec potest Deus mentiri, nec fallere; neque enim Deus est vt homo. Paul. fidelis Deus se ipsum negare nõ potest. Psal. Iustus Dominus in omnibus verbis suis, & sanctus in omnibus operibus suis; Ipse dixit: Ego cognosco oues meas & vitam æternam dõ eis. Ego veni vt vitam habeant & abundantius habeant. Petite & accipietis, quærite & inuenietis, pulsate & aperietur vobis.
- Matth. 7.* Septimò fiducia maxime innititur Christo nostro Saluatori, Redemptori, Aduocato, Mediatori, Sacerdoti, & sacrificio, denique nostro, Hoc planè est nomen in quo oportet nos saluos fieri, & nullum aliud, vt omnis qui viuit, & credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam. Est enim dies aduentus Domini planè dies redemptionis nostræ, reparationis antiquæ, felicitatis æternæ. hoc est nomè in quo quicquid perierimus par-

trem; impetrabimus; quo modo (argumentatur Paulus) non cum illo omnia nobis donavit? ut letus quilibet possit canere cum Propheta. Ego autem in Domino gaudebo & exultabo in Deo Iesu meo. Octavo, Optimum est argumentum, ex his beneficijs quæ a Deo accepimus, & in quibus Dei opem experti sumus, erigere fiduciam in futurum; ut cum iam tanta perceptis, ait Eusebius Emiffenus per ea quæ agnoscis præstita, dicitur sperare promissa, & spem rebus nutrias, & de consequendis futuris per ea, quæ consequutus es, interrogas, ac perceptorum experimentum, proficiat tibi in testimonium sperandum, ac sic collata beneficia pro retribuendorum fideiussoribus habeas, ac Dei tui potentiam præsentemq; bonitatē, quasi futurorum teneas cautionem.] Hoc argumento sepe David se ipsum vrget ad fiduciam. Deus noster refugium & virtus, adiutor in tribulationibus, quæ inuenerunt nos nimis, subdit, propterea non timebimus dum turbabitur terra. Nonò, Habemus auxilia, & intercessionem Beatissimæ Virginis, & Angelorum, & Sanctorum, quæ nobis Deus concessit ad maiorem fiduciam excitandam adiutis eorum patrociniò, qui reddent nobis Deum propitium. Decimò, Denique etiam bona opera nostra quæ facimus ad gloriam Dei, labores & molestiæ, quas pro Dei amore toleramus, bona conscientia, sine qua spes degenerat in præsumptionem vanam, fouere possunt fiduciam nostram, non quidem primario, sed secundario. Vnde spes nostra respectu Dei debet esse certa, respectu nostri habet aliquid timoris admixtum, cum Deus nobis vel potius sibi deesse non possit, nos verò nobis ipsis sepe desimus.

Rom. 34.

Psal. 34.

Hom. 2. de Symbolo.

Psal. 25.

Auocanda spes à rebus creatis.

Hier. 2.

Isa. 30.

Cap. 31.

Isa. c. 36.

Iob c. 31.

Non solum autem Sacer Orator fiduciam in Deum excitare debet, sed reuocare homines ne in se ipsis, ne in caducis huius vitæ bonis, aut in rebus creatis confidant. Primò, Quia id maxime Deo displicet vt homines, ipso posthabito, ad alia confugiant, adeo vt per Hier. grauiter conqueratur obstetās celos super hoc quod se dereliquerint fontem aquæ viuæ, & foderint sibi cisternas dissipatas. Et Væ filij desertores vt facerēt consiliū, & non ex me, sperantes auxilium in fortitudine Pharaonis. Et rursum, Væ qui descendunt in Aegyptum ad auxilium in equis sperantes & habentes fiduciam in quadrigis, & non sunt confisi super sanctum Israel. Secundò, Quia res omnes create fragiles sunt, sicut arundo confracta cui si quis innitatur, cadit, & perforat manum eius, vt dicitur apud Isaiam, sunt vt aquæ præterfluentes, in quibus nõ potest solidum statui fundamentum.

Iob. 31. damentum. Ideo Iob. si putavi aurum robur meum, & obrizo dixi, fiducia mea. Tertio, Malè cedunt res his, qui non in Deo sed in suis viribus, & creaturis confidunt. Obstruunt enim sibi fontem auxilij diuini. Ideò dicitur, Maledictus homo qui confidit in homine, & ponit carnem brachium suum, & à Domino recedit cor eius. erit enim quasi myrice in deserto, & nò videbit cum venerit bonum, sed habitabit in siccitate in deserto, in terra saluginis inhabitabili. Benedictus vir qui confidit in Domino, & erit Dominus fiducia eius, & erit quasi lignum quod transplantatur super aquas, quod ad humorem mittit radices suas.

Spes Veniæ peccatorum excitanda. Cap. XXII.

*Spes veniæ
his argumen-
tis nititur.*

AD spem veniæ peccatorum excitandam contra tentationem desperationis adiumento hæc erunt. Primo, Deus ipse est qui peccatores inuitat, vt redeant ad se, vt conuertantur; Conuertimini ad me & ego conuertar ad vos. Lauamini, mudi estote & venite, & arguite me, dicit Dominus: si fuerint peccata vestra vt coccinum, quasi nix dealbabuntur, & si fuerint rubra quasi vermiculus, quasi lana alba erunt. Nolo mortem morientis dicit Dominus Deus reuertimini, & viuite. Iterum impietas impij non nocebit ei. Et quare moriemini? iterum. tu autem fornicata es cum amatoribus multis, Verumtamen ad me reuertere dicit Dominus. Christus ipse affirmat se non venisse vocare iustos, sed peccatores ad penitentiam. Et venite, inquit, ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Quorsum vocaret, inuitaret, vrgeret, si non esset paratus veniam dare accedentibus? Misit Prophetas vt suo nomine inuitarent, sicut Ionam ad Niniuitas. Misit Apostolos vt predicarent penitentiam, & remissionem peccatorum, Paulus clamat. Pro Christo legatione fungimur, obsecramus pro Christo reconciliamini Deo. Secundo, promittit toties & tam clare veniam penitenti, quam nisi concederet mendax esset, & fallax, quod absit suspicari. Greg. Nazian. Ioelis sententiam proferens, quis scit si conuertatur Dominus & benedictione relinquat? subiungit: ego planè scio, & sum diuinæ misericordie sponsor. cum enim ira diuinæ naturæ aduerferet, ad misericordiam conuertetur.] Tertio, Ponat sibi peccator ante oculos pelagus infinitæ Dei misericordie, cuius comparatione omnia peccata mudi sunt multo minus quam vna guttula aque Oceano col-

*Greg. Ora.
de plaga
grand.
Ioel. 2.*